

Znak Jonin – Druga molitva proroka Jone (Jon 4)

Jona je otpočetka dvoznačan. Čuje Božju riječ i odmah ustaje, ali neskriveno se daje u bijeg od Boga. Hrabo priznaje tko je i koga štuje (1,9), ali u isti mah otkriva svoj pothvat: bježi od Božjega lica (r. 10), Njegova je to inicijativa na koju se odmah daje, štoviše spremno je i platio samo da ode što dalje (1,3), a onda se u prvoj molitvi tuži i prigovara „odbačen sam od tvojih očiju“ (2,5). Sva mučna razdijeljenost njegova srca izbit će na površinu u njegovoj drugoj molitvi. On bježi od Boga premda dobro zna da je Bog *milosrdan i milostiv* (4,2)! Zašto bježi? Prisjetimo li se da je Niniva glavni grad silnoga carstva koje je 721. pr. Kr. praktički do temelja razorilo Izraelovo sjeverno kraljevstvo pa time i veliku većinu – deset od dvanaest plemena u Božjem narodu, razumljiv nam je osjećaj koji ispunja Joninu dušu i progoni ga. Dovoljno je dozvati u pamet našu noviju povijest i naše normalne osjećaje vezane uz grad koji postade simbol za politiku podmukla i krvava osvajanja! Upravo takvu čovjeku koji u svojem drugom razgovoru s Bogom dolazi do krajnje depresije, dvaput tvrdeći da mu je smrt bolja od života (4,3.8), Bog posvećuje ljubaznu pažnju i stripljivo ga odgaja. Komunicira s njime – kad ne ide riječima, onda iskustvenom komunikacijom u čuvenu primjeru s bršljanim i crvom. Jasno je rekao Jona da Boga štuje, Stvoritelja – koji zapovijeda vjetru na moru i istočno od Ninive (1,4; 4,8); naređuje ribi (2,1.11), bršljantu i crvu (4,6s), a sada, evo, s tolikom skrbi pristupa svojemu povjereniku da ga osloboди od zla koje je njega zahvatilo (4,1). Dvaput pita o njegovu osjećaju (4,4.9), dvaput se suprotstavlja njegovoj želji za smrću.

Mir u kojemu odjekuje zaključna pouka o žaljenju bršljana i grada neće remetiti neki nov Jonin prigovor. Konačno Jona može osjetiti kako kuca

ono sućutno i do u dubinu ražaljeno Božje srce, kojemu su se Ninivljani prema kraljevim riječima ponadali, i potom su ga doista iskusili (3,9s). Smilovanje o kojemu Jona osobno svjedoči, proširujući drevnu formulu Božjega milosrđa dodatkom o „ražaljenju nad zlom“ (4,2), sada može ući u dublje emocionalne sfere proroka koji je već u prvoj molitvi uvidio da je *od Gospodina spasenje*, a ne propast (2,10). Već tada je govorio „Bogu svojemu“ (2,2), već tada, zaklonjen u ribljoj utrobi, govorio je onako kako će to Toma pred Uskrsnim učiniti: „Bože moj“ (2,7). Sada to može Jona osjetiti i proživjeti. Tebi pripadam, tvoj sam...!

U tišini koja je nastala može Jona poslušati što mu Gospodin doista govorи, pa neće nagliti sa svojih „četrdeset dana do propasti“ (3,4) kako je to u Ninivi učinio premda takvu odredbu od Boga nije čuo. Prorok treba prvo u svom srcu stvoriti prostor da mu Bog govorи (3,2) – to je prvi zadatak.

Moja sjenica – pitanja za osobni rad

Od čega bježim, što mene ljuti?

Koliko je moje srce milosrdno?

Što Gospodin od mene traži?

Molitva proroka Jone kad je očekivao propast Ninive i bio ljut na smrt

Gospodine sveti, Stvoritelju moj!

Daruj mi osjetiti prodornu snagu tvoje prisutnosti!

Pogledaj na svijet koji nosim u sebi. Postavi mi sveto pitanje o stanju moje duše, o dubini osjećaja koji nosim u sebi, koji me ispunja i prožima.

Objavi mi moju zloču, odustajanje od života, pećine mraka i optuživanja, svu mržnju i sve strahove.

Pouči me o tvojem osjetljivom srcu, o privrženosti i svetoj vezi kojom si se uz nas vezao te ne želiš smrti grješnika.

Pokaži mi dubinu svoje ljubavi tako da se odvažim pred tobom i tebi otkriti i najskrivenije neuredno nagnuće. Rasvijetli ga i pokaži. Da više nikad ne budem njegov rob.

I kad sam do grla ispunjen težinom, ti budi svjetlo koje će me voditi. Otvori moje oči za ovaj svijet koji si ti stvorio i koji si toliko ljubio da si samoga sebe za nj dao.

Daj mi hrabrosti da se povučem i zašutim!

Povedi me u svetu tišinu, učini me slušateljem da do u dubinu prihvatom i razumijem tvoju poruku.